

Következtetések a határokon átnyúló Hálózat-építésről

(Zárszó)

A vidéki fórumok – ez már a harmadik – egyik feladata az, hogy sokféle ember – kutatók, vidékfejlesztők, vállalkozók, önkormányzati vezetők, politikusok – sokféle szempontból közelítsen egy témához. Vagy egy térség területfejlesztési gondjaihoz. Azután mindenki vonja le a maga következtetéseit.

Mindenkinek más észrevétel indítja el a gondolkodását. Ezért nincs értelme e fórumokon vita-összefoglalót tartani. Majd a következő hetekben mindenki leszűrheti a tanulságokat a maga számára.

Néhány megfontolást, összefoglaló következtetést azonban a magam számára, mint hálózati elnök, készítek jegyzeteimből.

A Hálózat-építésről. Azt hiszem, következtetésünknekünk, a Hálózat vezetőinek: a Hálózat-építésnek csak egyik módja az, amit eddig követtünk, hogy ugyanis a fővárosból kiküldött listákra fel lehetett iratkozni a hálózati tagságra. A Hálózat-építésnek mi most a másik módját követjük. Először konkrét – témához, illetve régióhoz kötődő – programokat szervezünk, oda jelentkeznek, eljönnek, azután eljönnek másodszor, harmadszor. Így épül a Hálózat: fokozatosan, valóban alulról építkezve. Az eddigi három országos fórumon máris mintegy 600-an vettek részt. A „résztvevők”-ből lesznek majd a „hálózati tag”-ok. És feliratkoztak. Nem névleges tagok ők, nem listára ismerőseiknek nevüket adó embe-



Véleménycsere a szerb–magyar együttélés történeti problémáiról



A konferencia első napját záró vacsorán „A szerb–magyar együttélés határon innen és túl, tegnap és ma” címmel a vendéglátók köszöntője, majd a meghívott történészek rövid bevezetői után élénk eszmecsere bontakozott ki a témáról. (Lásd a História 2010/1–2. számát!)

Pásztor István

A. Sajti Enikő

Juhász József



rek, hanem résztvevők. Így épül az énáltalam elképzelt Hálózat. Én azzal számoltam: 2010 végére lesz 1000-1500 olyan aktív tagunk, akiket majd mozgósítani lehet a helyi-regionális fejlesztési tervek megalkotására, vitatására. És akkor elképzelésem megvalósulhat: a 2014–2020 közötti országos vidékfejlesztési terv egy valóban alulról építkező terv lesz.

Határokon átlépő fejlesztések. 260 kollegina és kollega ül itt a teremben. Ebből több mint 120 – Magyarországról. Meglepetés. Tehát van érdeklődés a határokon átlépő fejlesztések iránt. De még inkább tanulságos a résztvevők listáját lakóhely szerint figyelni: a jelentkezők túlnyomórészt a határ két oldalának térségeiből jöttek. Vagyis a *regionálisan érdekeltek* vannak elsősorban jelen. Még biztosabb vagyok, mint eddig, abban, hogy a Hálózatnak egy szűk budapesti adminisztratív csapat mellett inkább *megyei központokra* kell tagolódniuk, a néhány országos rendezvénytől eltekintve a vidékfejlesztési tanácskozásoknak *regionális közönség* előtt kell lezajlaniuk. A politikusok is *belátják, hogy az államhatárok politikailag ugyan érinthetetlenek, de a határok két oldalán lakó emberek életminősége, megélhetése szempontjából mind károsabbak.* Kellenek az azonos tájegységekhez igazodó, határokat átlépő programok. És tanulság: helyesek voltak az EU regionális ajánlásai a határokon átlépő projektekre: határokat átívelő közlekedési rendszerek kiépítése, határátkelőkkel, utakkal, hidakkal stb., azután a határokon átnyúló tájegységek tájgazdálkodási programjainak alkotása és kivitelezése, a tájat lakó különböző állampolgárságú lakosság életminőség-javítása. A mai konferencia azt is mutatja: élnek ezek a törekvések.

És helyes, hogy az Európai Parlament és Tanács a bevezetőben már idézett 2006. július 5-i rendelete a *területi együttműködés formáit* egyáltalán nem szabályozza, csak a két- vagy többoldalúság, valamint a „csoportos” képzés gazdasági és jogi alapkövetelményeit határozza meg. Az együttműködés ugyanis – ez is a mai konferencia tanulsága – mindig a véletlentől függ: hol a határok két oldalán két-három önkormányzat, találékonny polgármesterekkel, hol gazdálkodási egység (szövetkezet vagy magánvállalkozó), hol vidékfejlesztő intézmények alakítanak ki „csoportokat”. Tanulság: a *helyi kezdeményezéseknek és a tudományos-országos politikai tervezésnek harmóniában* kell élnie. Az MNVH vezető intézményeinek kiépítésében ezért ragaszkodtunk, hogy a vidékfejlesztők mellett erősen legyen képviselve országos szinten az egyház, a tudomány, a mindenkori kormányzat és a parlamenti bizottságok. A határokon átlépő akciókban fokozottan kell jelen lennie a politikának – hiszen államközi akciókról van szó, amelyeknek akadályozói államaink jogszabályainak különbségei.

GLATZ FERENC



gondolkodásmódot igényel, talán a fiatal generáció lehet az, amelyik leginkább képes lesz kiteljesíteni ezeket a mai kezdeményeket. A fiatalok életkoruknál fogva sokkal nyitottabbak, nyelvtudásuk van, természetesebb módon kezelik azokat az információtechnológiai eszközöket, amelyek körülvesznek bennünket.

A fiatal mezőgazdasági vállalkozók nemzetközi szervezete a Fiatal Gazdák Európai Tanácsa. A magyarországi szövetség a hazai speciális igények és problémák kezelése érdekében indította el 1998-ban a regionális együttműködési projektet, cseh, szlovén és lengyel partnerekkel. 2007 őszén magyar kormányzati támogatással elindult egy együttműködési program, amit Közép-európai Fiatal Gazda Központnak nevezünk, és amely Bulgária, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Csehország, Magyarország közös projektjeit gondozza.



Gond, hogy felkészületlenek a partnerek az együttműködésre, nincsenek szervezetek, ami a másik oldalon is akadályozza egy-egy projekt elindítását. Gond, hogy a fiatal gazdák sem értik, hogy miért kellene nekik együttműködniük (ennek oka részben az információhiány). „Ezért elsődleges célunk a humán- és szervezetfejlesztés.”

A Duna–Körös–Maros–Tisza Eurorégió Ifjúsági Szövetsége az együttműködés egyik lehetséges kerete. Ez magyar oldalról a dél-alföldi régiót jelenti, Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyét, Szerbiából a Vajdaságot és Romániából a nyugatromán régiót, Arad, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyéket. Az egyesület tagjai maguk az ifjúsági szervezetek. 2001 decemberében az alapító nyilatkozatot három országból 13 szervezet írta alá. Azóta a létszám 26-ra emelkedett, de körülbelül ennek a kétszerese az, ahány ifjúsági szervezettel kapcsolatot tart. Célul tűzte ki, hogy a három ország ifjúsággal foglalkozó állami intézményei között partnerségi kapcsolatot alakít ki.

A Közép-európai Fiatal Gazda Központ (CERYC) honlapja

